

alene en videnskabelig Side, men tillige en human og moralsk Side. Den videnskabelige Side skal jeg som usagkyndig ikke komme videre ind paa, men set fra det rent humane Standpunkt kan der vel ikke siges andet, end at det er et meget tvivlsomt Spørgsmaal, om Menneskene overhovedet have Ret til at befri sig fra sine egne Lidelser ved saa at sige at lægge dem over paa Dyrene eller at benytte Dyrene til at befri sig for sine Lidelser. Det kan i alt Fald være et tvivlsomt Spørgsmaal, og under alle Omstændigheder betragter jeg det som afgjort, at det kun maa være en Nødhjælp, og at altsaa Dyret kun ganske undtagelsesvis maa bruges til dette Formaalets Opnaaelse. Jeg sagde før, at jeg ikke skal komme ind paa den videnskabelige Side af Sagen, men jeg kan dog ikke undlade at fremhæve, at der ogsaa blandt Faamænd er meget delte Meninger om den. Jeg har forsøgt at sætte mig ind i denne Sag, saa godt som jeg kunde, og der blev jo i Slutningen af Halvfjerdsene og Begyndelsen af Firsene her i Landet, ligesom i Udlandet, ført en Strid om, hvor vidt Vivisektioner overhovedet vare tilladelige, og hvis de vare tilladelige, da i hvilken Udstrækning. Det affødte en hel Literatur baade ude og herhjemme, og det en ikke saa lille Literatur. Jeg skal med den ærede Formands Tilladelse fremdrage et Par Citater af Faamænd. Jeg skal saaledes anføre et Citat af et Skrift, som Stiftsfhysikus, Dr. Holst i Ringkjøbing udgav. Han siger saaledes i dette Skrift blandt andet: „Er det ikke paafaldende, at naar der spørges om det Udbytte, Undersøgelser paa Lig have givet Medicinen, kan enhver Studerende med Lethed besvare dette; men naar der spørges om, hvad Undersøgelserne paa levende Dyr have ydet, maa Videnskabens Øpperste rykke i Marken“. Og han mener, at de kunne knap saa Spørgsmaalene besvarede. Han siger, at Resultaterne ere saa tarvelige, at han skal paatage sig med ganske saa Ord at nævne de Resultater, der ere komne ud deraf. Om han har fuldt Ret dert, kan jeg naturligvis ikke afgøre, men nægtes kan det jo ikke, at han hører til de sagkyndige. Paa flere Steder udtaler han sig paa lignende Maade. Dernæst har man i en Bog, der er udgiven af Baron Ernst v. Weber, og som er oversat paa Dansk, endnu stærkere Udtalelser. Jeg skal blot tillade mig at oplæse et enkelt Punktum Side 18 i denne Bog. Han anfører først mange Misbrug, som efter hans Formening og ganske vist ogsaa i Virkeligheden se slemme ud, og som forekomme i forskellige Laboratorier, at man f. Eks. tager

Hjernen ud af Dyr, halvt eller helt, og lader dem leve i flere Døgn under de stræffeligste Pinsler, at man halvt steger Dyrene og lader dem leve, at man i det hele underkaster dem den forfærdeligste Tortur. Dernæst siger han: Hvad Være kunne vi nu uddrage af alle disse Forsøg, som ere udførte med en saa stændig Grusomhed? I alt Fald det ene Faktum, at en stor Del af Vivisektorerne have tabt ethvert Spor af menneskelig Følelse og Samvittighed, og at Skabninger, som ere begavede med megen Følsomhed og ikke ringe Intelligens for dem kun ere Midler til at tilfredsstille deres videbegærlige Nysgærrighed, Forsøgs-Objekter, til hvis navnløse Kvaler man intet om helst Hensyn behøver at tage.“ Det er, som de Herrer ville se, meget stærke Udtalelser, maaske for stærke — derpaa skal jeg som usagkyndig ikke komme ind — men nægtes kan det ikke, at den Række af Eksempler, som han paastaar og forøvrigt ogsaa dokumenterer at have hentet fra officielle Dphysninger, ser ikke godt ud. Ogsaa her hjemme har den Sag været paa Bane, og jeg erindrer endnu fra den Tid, da jeg sad i Finansudvalget i Folketinget, at det var ikke sjældent, at en eller anden Bevilling til Universitetets fysiologiske Laboratorium havde megen Vanskelighed ved at gaa igennem, netop fordi man mente, at der finder Misbrug Sted ved Vivisektioner, og efter hvad der her er oplyst i Motiverne, har man ikke villet give den sidste Bevilling til Professor Bohr uden under Forudsætning af, at der blev forelagt et Lovforslag, som indskrænkede Vivisektionerne, thi det er sikkert nok, at efter Loven af 21de Januar 1857 og Straffelovens § 297 ere Vivisektioner her i Landet ganske ubegrænsede. Saa vidt jeg veed, er dette ikke Tilfældet i flere andre Lande, i England er man i alt Fald forlængst kommen til en meget stor Begrænsning. — Det ærede 10de kongevalgte Medlem (Boos) udtalte sin Tilfredshed med Lovforslaget. Jeg vil for min Part sige, at jeg er tilfreds med, at det er fremkommet, men jeg er ikke stillet saaledes som det ærede Medlem, at jeg kan være tilfredsstillet ved Lovforslaget, som det her foreligger. Jeg tror, at der maa gøres adskillige Ændringer dert, for at det skal fyldestgøre sit Formaal, at hæmme Misbrugene. De Herrer maa kunne forstaa, at jeg maa være saaledes stillet, idet jeg kun betragter Vivisektioner som et Nødmiddel, som noget, der alene undtagelsesvis maa finde Sted, idet jeg ser paa dem ikke alene fra Videnskabens Standpunkt — fra den Side kunne de jo ses, og derfor kan jeg ikke være med til at forbyde dem — men ogsaa vil have Lov til at se dem fra en anden Side, som,